

ADVIESNOTA

Team: Bedrijfsvoering	Voorleggen aan: <input checked="" type="checkbox"/> Dagelijks Bestuur <input checked="" type="checkbox"/> Algemeen Bestuur
	<input type="checkbox"/> Openbaar <input type="radio"/> Intern vertrouwelijk <input type="radio"/> Zeer vertrouwelijk

Onderwerp

Wijziging Gemeenschappelijke Regeling BSOB – toekomstige vormgeving bestuur

Te besluiten om

1. Het Dagelijks Bestuur uit te breiden tot vijf leden, waarvan twee afkomstig van de waterschappen en drie van de gemeenten. Binnen het Dagelijks Bestuur portefeuilles in te stellen, die als vervolgstap op dit besluit zullen worden toegedeeld.
2. Het voorzitterschap te laten rouleren tussen de gemeenten en waterschappen, waarbij een benoemingsperiode drie jaar duurt. Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend.
3. De bevoegdheden die door de deelnemende besturen worden overgedragen, toe te kennen aan het Dagelijks Bestuur.
4. In het Algemeen Bestuur bij de besluitvorming te werken met het model waarbij ieder lid van het Algemeen Bestuur één stem heeft, maar waarbij als eis voor besluitvorming wordt gesteld dat er een meerderheid van stemmen moet zijn én dat er altijd ten minste één gemeente en één waterschap moet hebben ingestemd.
5. De hierboven genoemde vier voorgenomen besluiten te verwerken in een ontwerp-wijzigingsbesluit van de Gemeenschappelijke Regeling BSOB en deze uiterlijk 27 maart 2026 voor te leggen aan het Algemeen Bestuur.

Aanleiding/ Probleemstelling

Het Waterschap De Dommel zal binnenkort toetreden tot de Gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking Oost-Brabant, net als naar verwachting de gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel. Daarmee zijn er 14 deelnemers in de Gemeenschappelijke regeling BSOB en veranderen de verhoudingen tussen waterschappen enerzijds en gemeenten anderzijds. Dat zou nog verder kunnen veranderen in de situatie wanneer op termijn ook gemeenten uit het werkgebied van Waterschap De Dommel zouden gaan toetreden. Om die reden is het wenselijk de governance van BSOB toekomstbestendig te maken door recht te doen aan enerzijds het vergrote belang van de waterschappen en anderzijds het belang van de gemeenten. De nieuwe governance, en de daarbij behorende informatiestromen, moeten ook de doelmatigheid en doeltreffendheid van de samenwerking vergroten.

Beoogd effect

Door deze voorstellen worden de verschillende belangen binnen de belastingsamenwerking beter gewaarborgd en ontstaat er meer evenwicht tussen de deelnemers. Tevens worden de informatiestromen efficiënter ingericht. Indien een voorgesteld besluit niet wordt genomen blijft de inrichting van de huidige governance op dat onderdeel ongewijzigd.

Argumenten

1. Samenstelling van het Dagelijks Bestuur

Geadviseerd wordt om het Dagelijks Bestuur uit te breiden van drie naar vijf leden om zo een wat breder samengesteld bestuur te krijgen, gelet op het toenemende belang van het Dagelijks Bestuur. Voorgesteld wordt om twee leden van het Dagelijks Bestuur uit de waterschapsbestuurders binnen het Algemeen Bestuur aan te wijzen en drie leden vanuit de gemeentebestuurders. Hiermee hebben de gemeenten in het Dagelijks Bestuur nog steeds een meerderheid en daarmee een grote invloed op de dagelijkse aansturing van de BSOB-organisatie.

Daarnaast is uit onderzoek gebleken dat het wenselijk is om binnen het Dagelijks Bestuur met portefeuillehouders te gaan werken. Door middel van het toewijzen van portefeuilles aan bestuurders wordt duidelijk welke bestuurder primair aanspreekbaar is voor keuzes binnen het Dagelijks Bestuur.

Het is van belang op te merken dat de leden van het Dagelijks Bestuur een collegiale verantwoordelijkheid hebben voor het functioneren van BSOB en dat zij in het Dagelijks Bestuur nadrukkelijk niet als vertegenwoordiger van de eigen gemeente of het eigen waterschap optreden. Om die reden leggen ze, als lid van het Dagelijks Bestuur, ook géén verantwoordelijkheid af aan de gemeenteraad resp. het Algemeen Bestuur van het waterschap. Wel leggen de leden verantwoording af aan het Algemeen Bestuur, over alles wat het Dagelijks Bestuur heeft besloten (dus ongeacht of ze het daarmee eens waren, het Dagelijks Bestuur spreekt met één mond, net als een college van burgemeester en wethouders of een Dagelijks Bestuur van een waterschap).

2. De rol van voorzitter

Geadviseerd wordt om de rol van voorzitter te rouleren waarbij een benoemingsperiode drie jaar duurt. Directe herbenoeming van een voorzitter is niet mogelijk vanwege het voorgestelde roulatiesysteem. Zie voor een toelichting op de geadviseerde termijn van drie jaar de bijlage bij deze adviesnota. Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend. Ook wordt geadviseerd om in het Dagelijks Bestuur minimaal één vertegenwoordiger van een grote gemeente en één vertegenwoordiger van een kleine gemeente op te nemen. Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend.

3. Mandaat van het Dagelijks Bestuur en de frequentie van vergaderingen

Om de effectiviteit van de governance te optimaliseren worden de volgende voorstellen gedaan:

- **Mandaat en verantwoordelijkheden:**
 - o Besluiten over uitvoering en aansturing van de organisatie worden zoveel mogelijk toegekend aan het Dagelijks Bestuur, passend bij hun verantwoordelijkheden.
 - o Het Dagelijks Bestuur vergadert indien nodig vaker per jaar.
 - o Het Algemeen Bestuur behandelt de Begroting, Jaarrekening, benoeming en controle van het Dagelijks Bestuur en vergadert twee tot drie keer per jaar.
- **Terugkoppeling en informatievoorziening:**
 - o Het Dagelijks Bestuur koppelt aan het Algemeen Bestuur terug wat de gevolgen zijn van besluiten voor de deelnemende waterschappen en gemeentebesturen.
 - o Via het Algemeen Bestuur worden de colleges van burgemeester en wethouders en de dagelijkse besturen van de waterschappen geïnformeerd.
 - o De leden van het Algemeen Bestuur vertegenwoordigen de deelnemers en brengen namens hen hun inbreng.
- **Informatieplicht richting vertegenwoordigende organen:**
 - o Het Dagelijks Bestuur bepaalt bij ieder besluit of het Algemeen Bestuur actief geïnformeerd moet worden, vooral wanneer het de verantwoordelijkheden van deelnemers raakt of actief handelen wordt verwacht.
 - o Er wordt afgewogen of gemeenteraden en Algemene Besturen van de waterschappen geïnformeerd moeten worden, zodat zij hun kaderstellende en controlerende rol kunnen vervullen (zoals bij het vaststellen van belastingverordeningen).
- **Transparantie en rapportages:**
 - o Naast het jaarverslag ontvangen vertegenwoordigende organen periodiek een bestuursrapportage over de voortgang van de samenwerking.
 - o Portefeuillehouders van het Dagelijks Bestuur kunnen deze rapportages op verzoek toelichten in gezamenlijke raadsinformatiesessies of bij de afzonderlijke organen.
 - o In de Gemeenschappelijke regeling kunnen afspraken worden vastgelegd over welke besluiten het Algemeen Bestuur en vertegenwoordigende organen altijd actief worden geïnformeerd.
- **Openbaarheid van stukken:**
 - o Agenda's en besluitenlijsten van het Dagelijks Bestuur, evenals agenda's, vergaderstukken, notulen en besluitenlijsten van het Algemeen Bestuur, worden actief openbaar gemaakt.
 - o Vertegenwoordigende organen ontvangen een melding zodra deze stukken openbaar zijn, zodat zij hiervan kennis kunnen nemen.
 - o De termijnen van de Wet open overheid worden in acht genomen, maar het BSOB-bestuur streeft ernaar stukken zo snel mogelijk actief openbaar te maken.

4. Stemverhoudingen in het Algemeen Bestuur

Na de toetreding van Waterschap De Dommel en de gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel zijn er 14 deelnemers in de Gemeenschappelijke regeling BSOB en hebben de twee waterschappen 2 van de 14 stemmen in het Algemeen Bestuur.

Om recht te doen aan het belang van de waterschappen is een model mogelijk waarbij ieder lid gewoon één stem heeft, maar waarbij als eis voor besluitvorming wordt gesteld dat er een meerderheid van stemmen moet zijn én er altijd ten minste één gemeente en één waterschap moeten hebben ingestemd. Onder de huidige omstandigheden zijn er altijd minstens 6 gemeenten nodig om een meerderheid te behalen, want pas bij 8 stemmen is er sprake van een meerderheid. De voorwaarde dat een gemeente moet instemmen voegt daarom voor de gemeenten feitelijk niets toe (dat zou alleen zo zijn wanneer er een meerderheid mogelijk is van alleen waterschapsdeelnemers, en dat is met “een deelnemer, één stem” nauwelijks mogelijk; er zouden dan veel waterschappen moeten toetreden of veel gemeenten moeten uittreden). De wijziging heeft alleen effect wanneer er al een meerderheid is en niet minstens één waterschap heeft ingestemd. De gemeenten noch de waterschappen krijgen dus een vetorecht. Wel is het zo dat door de gekwalificeerde eis ten minste dus altijd één waterschap nodig is en ten minste zes gemeenten (dat kan hoger worden bij eventuele toetreding van meer gemeenten). Het is dus nadrukkelijk niet zo dat de twee waterschappen samen met één gemeente een besluit kunnen afdwingen. De gekwalificeerde eis brengt alleen dat de waterschappen gezamenlijk beschermd worden in hun bijzondere belangen. De gemeenten worden als blok sowieso beschermd, simpelweg door hun aantal.

Kanttekeningen

- Het model van een Dagelijks Bestuur met vijf leden en een toewijzing van portefeuilles is voorbereid op een mogelijke toekomstige groei van het aantal deelnemers
- Indien in de toekomst meer gemeenten toetreden tot de Gemeenschappelijke regeling zal het aantal leden in het Algemeen Bestuur toenemen. Bij het vaststellen van de groeistrategie van BSOB door het Dagelijks- en het Algemeen Bestuur in het voorjaar van 2026 kan bepaald worden of het groeiende aantal gemeentelijke deelnemers nog moet leiden tot aanpassingen in de samenstelling van het Algemeen Bestuur.
- Nieuwe gemeenten kunnen sowieso in eerste instantie door BSOB bediend worden door middel van een dienstverleningsovereenkomst, zoals in de situatie van de Dienst Dommelvlei gemeenten. In dat geval heeft de gemeente nog geen stemrecht in het Algemeen Bestuur.

Financiën

Eventuele geringe kosten voor juridische aanpassing worden binnen de bestaande begroting opgevangen.

Communicatie

Er wordt een Raadsinformatiebrief geschreven, waarin de voorgenomen wijzigingen in de Gemeenschappelijke regeling worden toegelicht. Ook kan desgewenst de directeur van

BSOB, samen met het betreffende lid van het Algemeen Bestuur een toelichting geven aan het Algemeen Bestuur van het waterschap cq. de gemeenteraad.

Privacy

De te nemen besluiten hebben geen gevolgen voor de privacy.

Vervolg

Wanneer de voorgestelde besluiten worden overgenomen, zal het reglement van de gemeenschappelijke regeling BSOB dienovereenkomstig moeten worden gewijzigd. Voor de besluitvorming over deze wijzigingen wordt het proces gevolgd zoals dat in het reglement is beschreven, waarvan de planning is beschreven in de bijlage.

Bijlagen

1. Toelichting op de voorgestelde termijn van de roulerende rol van voorzitter.
2. Planning besluitvorming wijziging Gemeenschappelijke regeling BSOB

BESLUIT DAGELIJKS BESTUUR

VOORSTEL

Het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingssamenwerking Oost-Brabant;

gelet op,

- de Wet Gemeenschappelijke Regelingen;
- de bepalingen in de Gemeenschappelijke Regeling BSOB;

BESLUIT:

1. De adviesnota Wijziging Gemeenschappelijke Regeling BSOB – toekomstige vormgeving bestuur ter goedkeuring aan het Algemeen Bestuur aan te bieden.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Dagelijks Bestuur van BSOB van 24 november 2025

De voorzitter Dagelijks Bestuur



G.T. Buter

De secretaris



E.M. van der Reijden

BESLUIT ALGEMEEN BESTUUR

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingssamenwerking Oost-Brabant;

gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur d.d. 24 november 2025

gelet op,

- de Wet Gemeenschappelijke Regelingen;
- de bepalingen in de Gemeenschappelijke Regeling BSOB;

BESLUIT:

1. Het Dagelijks Bestuur uit te breiden tot vijf leden, waarvan twee afkomstig van de waterschappen en drie van de gemeenten. Binnen het Dagelijks Bestuur portefeuilles in te stellen, die als vervolgstap op dit besluit zullen worden toegedeeld.
2. Het voorzitterschap te laten rouleren tussen de gemeenten en waterschappen, waarbij een benoemingsperiode drie jaar duurt.. Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend.
3. De bevoegdheden die door de deelnemende besturen worden overgedragen, toe te kennen aan het Dagelijks Bestuur.
4. In het Algemeen Bestuur bij de besluitvorming te werken met het model waarbij ieder lid van het Algemeen Bestuur één stem heeft, maar waarbij als eis voor besluitvorming wordt gesteld dat er een meerderheid van stemmen moet zijn én dat er altijd ten minste één gemeente en één waterschap moet hebben ingestemd.
5. De hierboven genoemde vier voorgenomen besluiten te verwerken in een ontwerp-wijzigingsbesluit van de Gemeenschappelijke Regeling BSOB en deze uiterlijk 27 maart 2026 voor te leggen aan het Algemeen Bestuur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van BSOB van 04 december 2025

De voorzitter Algemeen Bestuur



G.T. Buter

De secretaris



E.M. van der Reijden